

kona nestačí pouhé subjektivní, na neurčitých domněnkách spočívající podezření zaměstnavatele a jeho mínění, že zaměstnanec není hoděn důvěry, nýbrž že jednání zaměstnancovo musí být objektivně způsobilým, by ho zbavovalo důvěry zaměstnavatelovy. Neboť subjektivní přesvědčení nelze kontrolovati, a kdyby bylo pokládáno za dostatečné, byl by zaměstnanec vydán na pospas libovůli zaměstnavatele, jehož pouhé tvrzení, že pozbyl důvěry k zaměstnanci pro ten neb onen skutek, opravňovalo by ho k předčasnému propuštění zaměstnance. To by se přičilo duchu a úmyslu zákona, který chce právě chrániti zaměstnance jako osoby hospodářsky slabší před libovůli zaměstnavatelů. Taktéž lze souhlasiti s odvolacím soudem potud, že to, co po stránce skutkové v první a druhé stolici bylo zjištěno, objektivně nedostačuje pro skutkovou podstatu propouštěcího důvodu § 29 čís. 1 zákona o statkových úřednících. V té příčině odkazuje se dovolatel na správné vývody odvolacího soudu, ke kterým se vůči výtkám, předneseným v dovolacím spise dodává toto: Že žalobce při své zásluce vagonu palivového dříví sledoval zájem osobní, nebylo prvním soudem zjištěno, jak žalovaný tvrdí; první soud — převzav v tom směru doslov zrušovacího usnesení soudu odvolacího — jen uvedl, že majitel (žalovaný) měl důvod k domněnce, že nezůstalo při pouhém přestoupení zakazu, aniž by byl sledován nějaký osobní zájem. Že odvolací soud vyslovil pochybnosti o věrohodnosti svědka Adolfa V-a, ač ho sám nevyslýchal, nepadá na váhu, poněvadž přes to se neodchýlil od zjištění skutkových, učiněných prvním soudem na základě výpovědi tohoto svědka. Odvolací soud ve svém zrušovacím usnesení ze dne 23. prosince 1919 ovšem vyslovil, »že když dal ředitel podřízenému úředníku na srozuměnou, že věc, kterou majitel velkostatku zakázal, mohla by se přece provésti, že by se to mohlo zatajiti, ztrácí majitel právem důvěru k takovému řediteli, neboť jest to porušení povinnosti věrnosti a hraničí přímo na nevěrnost ve službě; kdyby byl lesmistr V. na to přistoupil, bylo by se za zády majitele dělo něco, co zakázal, a to na popud ředitele, který má čeliti takovým věcem; majitel, dovědčiv se o tom, měl tedy důvod k podezření, k němuž takové skryté jednání zavdává příčinu; neboť že by zůstalo při pouhém přestoupení zakazu, aniž byl tím sledován nějaký osobní zájem, nedá se majiteli dobře mysleti.« Než tímto právním názorem nebyl vázán ani první soud, ani soud odvolací, ježto dovolací soud ve svém usnesení ze dne 30. března 1920 ho neschválil, výslovně vytknuv, že mylně má stěžovatel (žalovaný) za to, že již okolnosti, jež prvním soudem byly zjištěny, postačují k tomu, by bylo uznáno, že měl žalovaný podstatnou příčinu k propuštění žalobce, a dodav, že právě podstatný požadavek: aby tu byl skutek, který činí zaměstnance nehodným důvěry zaměstnavatelovy, nebyl dostatečně objasněn a pro to — kromě otázky prominutí — jest třeba doplnění, nařízeného soudem odvolacím.

Čís. 1291.

Nemanželské děti nemohou uplatňovati nárok dle § 1327 obč. zák. pro usmrcení otce, pokud k jich výživě a zaopatření vystačuje otcova pozůstalost.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1921, Rv I 578/21.)

Dne 27. července 1918 byl František Ch. usmrčen vlakem žalované společnosti. Náhrady domáhala se Františka K-ová, s níž byl usmrčený sdílel společnou domácnost a obě nemanželské děti její a usmrčeného Františka Ch-a: František a Karel, z nichž Karel zemřel dne 12. ledna 1919. Usmrcený František Ch. zanechal jmění, z něhož bylo oběma nemanželským dětem přiřknuto 20.000 K na výživu a výchovu. Žalobě o ba nižší soudy vyhověly potud, že přiznaly, pokud šlo o nemanželské děti, Karlu K-ovi pokud se týče jeho pozůstalosti 375 Kč, Františku K-ovi rovněž 375 Kč a od 1. února 1919 počínajíc měsíčních 125 K, shledavše spoluzavinění Františka Ch-a na úraze a uznavše proto nárok na náhradu škody co do polovice po právu. Odvolací soud uvedl mimo jiné v důvodech: Dle § 1327 obč. zák. musí ten, jehož proviněním někdo byl usmrčen, pozůstalým, o jichž výživu se usmrčený musil dle zákona starati, nahraditi to, co jim tím ušlo. Dle § 166 obč. zák. mají nezletilé děti právo, by požadovaly od svých rodičů jich jmění přiměřenou výživu, výchování a zaopatření a dle § 167 obč. zák. jest k výživě zavázán především otec. Patří tudíž nezl. František K. a nezl. Karel K. k oněm pozůstalým, o jichž výživu se usmrčený dle zákona musil starati. Z poručenských spisů a z výpovědí svědků vychází na jevo, že usmrčený žil s Františkou K-ovou ve společné domácnosti, že uznal děti za své děti, že měl úmysl vzíti si Františku K-ovou již v nejbližším čase za manželku a že se staral o výživu dětí. Soud první stolice zjistil, že zesnulý František Ch. měl příjmu nejméně 4000 K. Zjistil také, že František Ch. spotřeboval z tohoto příjmu nejvýše 1000 pro sebe. Dle § 1 zákona o povinném ručení železnic a dle §§ 1295 a 1327 obč. zák. jest žalovaná strana povinna, by nahradila pozůstalým, o jichž výživu se František Ch. starati musil, tudíž nezl. Františku a Karlu K-ovým to, co jim ušlo smrtí Františka Ch-a, to jest onen výdělek, jímž bylo Františku Ch-ovi umožněno, by kryl výživu svých dětí. Od této povinnosti jest dle § 2 zákona o povinném ručení železnice osvobozena jen potud, pokud byla příhoda v dopravě způsobena zaviněním usmrčeného, tedy polovicí. Nemůže se tudíž žalovaná strana k tomu účeli, by sama osvobozena byla od povinnosti, jí zákonem uložené, na to odvolávati, co děti obdržely z pozůstalosti po Františku Ch-ovi. Povinnosti té nebyla by ani tehdy sprostěna, kdyby nestihala Františka Ch-a vůbec žádná vina, ježto žalovaná musí dětem nahraditi to, co jim smrtí otcovou ušlo, to jest jeho pracovní sílu a jí docílený výdělek otcův, tak že jest lhostejno, zda děti obdržely z pozůstalosti svého nemanželského otce nějaké peníze čili nic. O výživu nemanželského dítěte se musí otec vždy postarati. Musí k tomu upotřebiti veškerých svých příjmů a musí, je-li toho třeba, napnouti veškeré své síly, by dítě vydržel. Právem tudíž soud první stolice přiřknul nezl. Františku K-ovi po smrti jeho bratra Karla také to, co po čas jeho života připadalo na výživu.

Nejvyšší soud zamítl náhradní nárok Karla K-a, Františku K-ovi přiznal pak měsíčních 100 Kč, avšak teprve po spotřebování výživného, příslušejícího mu dle zákona vůči dědicům Františka Ch-a až do doby, kdy se bude moci sám vyživovati.

Důvody:

Ohledně výkladu § 1327 obč. zák. nelze dovolání žalované, uplatňu-

jícímu dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s., upříti oprávněnosti. Dle zmíněného místa zákonného budtež, vzešla-li smrt z ublížení na těle, nahrazeny nejen všechny útraty, nýbrž osobám v tomto § zmíněným budiž nahrazeno i vše to, co jim tím, t. j. usmrcením, ušlo. V tomto případě domáhají se nemanželské děti usmrceného náhrady škody, ačkoliv usmrcený, jak prvý soudce zjistil, zanechal majetek a jim z pozůstalosti bylo přiručeno 20.000 Kč jako útraty na výchovu a výživu. Dle § 171 obč. zák. přechází povinnost, vyživovati a zaopatřovati nemanželské děti, na dědice otcovy. Pokud vystačuje pozůstalostní jmění, nelze uplatňovati nárok dle § 1327 obč. zák., jenž nemá na mysli obohacení dětí, naopak nařizuje, by jim bylo nahražováno pouze to, co jim ušlo usmrcením otcovým. Nezletilý Karel K., pokud se týče jeho pozůstalost uplatňuje nárok na výživné od 1. srpna 1918 do 12. ledna 1919, ačkoliv z pozůstalosti usmrceného již obdržel 10.000 Kč, tedy mnohem více, než požaduje žalobou. Nemuže proto činiti nároky i proti žalované straně, jelikož mu usmrcením otce nic neušlo. Názor druhé stolice, že v tomto případě žalovaná dle § 2 zákona o povinném ručení železnic vzhledem k spoluzavinění Františka Ch-a je sprostěna povinností nahraditi škodu jen polovicí, není správným, neboť dle § 1 zmíněného zákona ručí dráha pouze v mezích § 1327 obč. zák. Žaloba nezl. Karla K-a není tedy odůvodněna. Nezletilý František K. nemůže dle právního názoru právě vysloveného ničeho požadovati na žalované straně před spotřebováním výživného, příslušejícího mu dle zákona vůči dědicům usmrceného Františka Ch-a. Avšak k zaplacení výživného po uplynutí této lhůty, tedy výživného dosud nesplatného, lze žalovanou odsouditi dle § 406 c. ř. s. již nyní. Vzhledem k zjištěným výdělkovým poměrům Františka Ch-a bylo výživné určeno na 2400 Kč ročně a nezl. Františku K-ovi přisouzeno pouze 1200 Kč ročně, jelikož žalovaná společnost ručí jen polovicí.

Čís. 1292.

V řízení o přerušení valutových sporů neplatí předpis § 192 c. ř. s. Jde-li o závazek zůstavitele, bydlivšího v Rakousku, jest řízení přerušiti, třebaž dědicové bydleli v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1921, Rv I 638/21.)

Žalobkyně, bytem ve Varnsdorfě v Čechách, domáhala se na Julii S-ovi, bytem ve Vídni a Emila S-ovi, bytem v Hradci Králové, jako dědicích Rudolfa S-a, zemřevšího dne 10. března 1915 ve Vídni, náhrady výživného a pohřebního, jež vynaložila na zemřelé nemanželské dítě své a Rudolfa S-a, zemřevšího dne 24. listopadu 1917 ve Vídni. Náhradu požadovala v Kč, proti čemuž žalovaní namítali, že plnění pro žalobní nárok je Vídeň, kde se pozůstalost projednávala a kde jest i jmění pozůstalostní, dále že obdrželi pozůstalost ve měně rakouské, a že tudíž i zažalovaný požadavek platiti je v této měně. U odvolacího líčení vznesli žalovaní návrh na přerušení řízení dle nařízení vlády ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. Odvolací soud návrhu nevyhověl.

Nejvyšší soud řízení přerušil a rozsudek soudu odvolacího zrušil.